

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycji.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin, 24. Listopada. — Izba deputowanych. Komisya do obrony praw szlzewicko-holsztyńskich została wysadzona. Przewodniczy w niej dep. Carlowitz, zastępca dep. Unruh, składają ją obie frakcje liberalne, oprócz tego dep. hr. Schwerin i Vincke Olbendorf. Pierwsze posiedzenie odbędzie się dziś wieczorem, jeżeli ministerstwo przybędzie.

Londyn, 24. Listopada. — Dzisiejsza Morningpost donosi, że Anglia z ubolewaniem odpowiedziała, iż przyjąć nie może zaproszenia na kongres.

— Pogłoska o ustąpieniu Russla z ministerstwa, jest nieuzasadniona.

Sztokholm, 23. Listop. — Na posiedzeniu dzisiejszym sejm przedłożył rząd nowy kredyt nadzwyczajny do wysokości 3ch milionów na uzbrojenia wojenne. Panuje tu zarówno niedowierzenie królowi duńskiemu, jak oburzenie na księcia szlzewicko-holsztyńskiego Augustenburga.

Hamburg, 23. Listop. — Zaręczają, że administrator hrabstwa Rantzau, szambelan Moltke, dalej magistrat i kolegium sądowe, profesorowie gimnazjalni, niemal wszyscy adwokaci, urzędnicy przy rządzie w Altonie, niechcą złożyć przysięgi homagialnej.

Wiedeń, 23. Listopada wiecz. — Dzisiejsza Ostdeutsche Post pisze o sprawie szlzewicko-holsztyńskiej: Austria i Prusy są związane traktatem londyńskim; praw księstw niepodano w nim w wątpliwość. Mocarstwa nie mogą przeszkodzić, gdyby Niemcy chciały wymódz swe dobre prawo. Rzeczą jest konieczną, kwestyą konstytucyjną oddzielić od kwestyi sukcesyjnej. Niewątpliwe prawo wymaga dopełnienia, wątpliwe dochodzenia. Austria nie cofnie się przed żadną ofiarą ku obronie prawa Niemiec do księstw, życzy atoli sobie, ażeby naturalne trudności bez naglącej potrzeby nie były spotęgowane.

Berlin, 24. Listopada. — Najj. Pan raczył nadać swemu kamerdynerowi Zirbekowi order korony król. 4ej klasy.

Berlin, 23. Listopada. — Na posiedzeniu dzisiejszym izby deputowanych odczytał naprzód prezes pismo ministerstwa stanu, w którym toż zawiadamia izbę o zniesieniu rozporządzenia prasowego z d. 1. Czerwca r. b. Następnie stawiają deput. Stavenhagen i Virchow wniosek względem kwestyi szlzewicko-holsztyńskiej. Przekazano go osobnej komisji. We względzie wniosku dep. Schulze i Carlowitz, o wysadzenie komisji śledczej względem wpływów wywieranych na wybory deputowanych postanawia izba zakończyć nad tem obrady i mianuje dep. Asmana referentem dep. Forckenbecka koreferentem. Potem przechodzi izba do porządku dziennego: do rugów.

— Koło polskie sejmowe wybrało na 4 tygodnie następne komisję parlamentarną, która wedle dawniejszego zwyczaju stanowi o głosowaniu koła w nieprzewidzianych wypadkach lub poprawkach na walnych posiedzeniach izby. Do komisji tej wybrano: Janiszewskiego, Cieszkowskiego i Libelta, na zastępców Marcellego Żółtowskiego i Kantaka.

Wniosek o uwolnienie uwięzionych posłów polskich został wniesionym w zeszłą środę 18 Listopada, a na plenarnym posiedzeniu izby dnia 19 Listopada odczytanym przez marszałka i przekazanym komisji prawniczej, która go w właściwym czasie przez swojego referenta przedstawi izbie.

Dosłowne brzmienie tego wniosku jest następujące:

Wniosek:

Izba poselska zechce uchwalić:

aby nakazane przez trybunał stanu uwięzienie podczas śledztwa posłów Sulerzyckiego, Niegolewskiego i dra Szumana, zniesione zostało na czas obecnej sesji sejmowej.

Powody:

artykuł 84 konstytucyi oraz konstytucyjne prawo wyborców, aby ich zastępowali wybrani przez siebie posłowie.

Wnioskodawcy:

Łyskowski, Wegner, Motty.

Popierają wniosek:

Hr. Cieszkowski, Żółtowski (Pleszew), Pilaski, dr. Libelt, Kantak, Janiszewski, Stablewski, dr. Respadek, Gawrecki, Żółtowski (Buk), Bolewski, Dekowski, Chłapowski.

Pelplin, 16. Listopada. — Opóźniło się u nas ogłoszenie miłościwego lata z powodu 1000 letniej rocznicy zaprowadzenia chrześcijaństwa w Polsce, nie wiadomo z jakiego powodu. Dopiero wczoraj odczytali księża z kazalnicy w całej diecezyi chełmińskiej breve papieskie i list pasterski naszego biskupa księdza Marwitza, zalecający czterotygodniowe nabożeństwo jubileuszowe z odpustami, mające się rozpocząć w pierwszą niedzielę adwentu. Breve papieskie wydane w skutek wniosku biskupa naszego, jak to w niem wyrażono, nosi datę 1. Sierpnia r. b.

Chelmino, 22. Listopada. — Nadwiślanin zaczął dziś na nowo wychodzić. Redaktorem odpowiedzialnym jest p. Jan Radziwiół.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 19. Listop. — Dzisiejszy urzędowy organ moskiewski zamieszcza na wstępie pożegnanie w księcia Konstantego z wojskami w Królestwie, z którego następujące ustępy, jako charakterystyczne, podajemy dosłownie:

»Nieprzerwany szereg zwycięstw otrzymanych przez was nad polskimi powstańcami, okrył nową chwałą oręż rosyjski i znowu dowiódł, że wojsko rosyjskie w zupełności pojmując świętość swego obowiązku, zawsze gotowe jest poświęcić się dla dobra drogiej ojczyzny. Pogardzając wszelkimi przeszkodami i poddając się z godnem zaparciem siebie możliwym stratom, waleczne wojska zwróciły na siebie najwyższą uwagę ubóstwianego przez nas cesarza. Mnie przypadł szczęśliwy udział świadczenia o sławnej służbie waszej cesarzowi i ojczyźnie.«

Oddawszy w tych słowach hołd »sławnej« służbie wojska z którym tęskno mu się rozstać, jako »drugą rodziną, prawdziwą pociechą i ulgą wśród trudów i prób,« zachęca je Konstanty do nowych czynów waleczności »pod dowództwem nowego ich zasłużonego zwierzchnika.«

Zasłużony ten zwierzchnik, jak Berga zowie Konstanty, wzrasta codziennie w większą sławę u Moskali i podobnie jak Murawiew, odbiera w dowód wdzięczności i uwielbienia z rozmaitych stron carstwa powinszowania telegraficzne, za które dziękując, wszelkich sił dokłada, by zaufaniu położonemu godnie odpowiedzieć. To też znajdujemy dzisiaj znów nowe wyroki śmierci, nowe szubienice.

I tak na rozkaz Berga przeprowadzono wziętego w niewolę dowódcę powstańczego Orlika z twierdzy Modlina do Przasnysza, by tamże wykonać na nim wyrok śmierci. W Radzynie 6 b. m. powieszono szlachcica Zabielskiego, w Łomży 7 b. m. 2ch zandarmów narodowych Dominika i Trzcińskiego, w Łęczycy 9 b. m. »zbrodnia stanu« Franciszka Owczarka. Wreszcie w Warszawie powieszą pojutrze na stoku cytadeli młodzieńca Józefa Piotrowskiego, ponieważ wedle urzędowego moskiewskiego dziennika, okazał się winnym przemieszczania w Warszawie i w rozmaitych miejscach w Królestwie pod wyższym nazwiskiem, należenia do organizacji narodowej, w której zajmował urząd organizatora miasta Warszawy, i własną ku temu pieczęcią, która była zachowana u panien Zofii i Celiny Waszkowskich, wysłanych za karę w głąb Rosyi, znaczył swe rozkazy werbunkowe do oddziałów powstańczych.

Organ urzędowy moskiewski ogłasza rozmaite buletyny zwycięskie z pola bitew po największej części o utarczkach dawniejszych, a znanych z kąd inąd czytelnikom naszym; charakterystycznym jest przeciwieństwo początek raportu z radomskiego, który opiewa: »Celem stanowczego zniesienia bandy Chmielińskiego, która bez względu na niejednokrotne pobicie ciągle egzystowała... wysłano wojska pod Czengierem i przyszło do potyczki pod Jeziorkiem, gdzie wedle raportu Chmieliński »zupełnie został zniesionym.« Tymczasem, jak wiadomo, Chmielińskiego oddział wcale w tym boju niebył, więc niemożliwe być rozbitym, czego najlepszym dowodem, że 4 b. m. znów się stał z Moskalami pod Stojnowem. W innym raporcie czytamy, że nad granicą lubelskiego powstańcy ciągle się jeszcze zbierają. »Koło Pisarewki Rożycki formuje bandę.«

Aleksander Łaski dostał żadaną dymisyą jako prezes banku polskiego, którego to urzędu, ofiarowanego mu w zeszłym roku, wskutek zakazu rządu narodowego wcale nie objął. Korytkowskiego, byłego gubernatora cywilnego w augustowskiem, którego Murawiew obejmując rząd z posady usunął, mianowano członkiem rady stanu Królestwa. Do pełnienia obowiązków dyrektora kancelaryi dyplomatycznej przy Bergu, przeznaczono kamerjunkra hr. Osten-Sacken; Jagoborski został zapewne przy osobie Konstantego. Dyrektorstwo w komisji oświecenia i wyznań opróżnionem zostało przez śmierć Michała Grabowskiego. Zmarł on 17 b. m. z rana o godz. 10½. Miejsce jego zajmie zapewne jaki jenerał moskiewski, gdy plan ten od dawna był przez Berga powziętym. Przybył także do Warszawy znany jenerał inżynier Gerstfeld z Petersburga, który, jak tutaj przebakują, ma objąć zarząd cywilny Królestwa, dawniej piastowany przez margrabiego. Arcimowicz, którego poprzednio powołano do tego dostojenstwa, jak widać nie miał ochoty wziąć ciężkiego brzemienia tego na swe barki, i powrócił z kąd przybył. D. P.

— Wiadomości ze wszystkich okolic teatru wojennego nas dochodzące, donoszą, iż zbrojne siły polskie wszędzie wzrastają, nie tylko nowe i lepiej zorganizowały się hufce w bardzo wielu powiatach, lecz działanie ich jest energiczniejsze i więcej z zasadami wojny podjazdowej zgodne, a bój na całej przestrzeni olbrzymiego pola walki żywszym, że tak powiemy głębszym się staje. Zima chociaż może sprowadzić niektóre przykrości dla partyzanckich oddziałów, w niczem jak widać działań ich nie przerwie a utrudni także działanie wojskom moskiewskim, mianowicie jeździe regularnej i artylerji, utrudni nawet ruchy piechocie moskiewskiej, która przy grząskich drogach w jesieni nie może się tak szybko i wszędzie na podwodach przenosić. Cz.

— Petersburgskie Wiadomości podają w jednym z artykułów o stanie rzeczy w Polsce następne charakterystyczne uwagi: »Wszystkie wypadki w prowincjach zachodnich (to ma znaczyć w guberniach: wileńskiej, grodzieńskiej, kowieńskiej, mohilewskiej, witebskiej, w Inflantach, na Podolu, Wołyniu i Ukrainie) nie potwierdzają bynajmniej widoków, aby spokój przywrócony (!) z taką trudnością i natężeniem, zdołał się w przyszłości utrzymać. Chociażby Polacy zamieszkujący te prowincje coraz nowe podali adresy wiernopoddanych, chociażby duchowieństwo wydawało okólniki coraz surowsze przeciw powstańcom, nic to niepomogło; a Polacy powstawać będą jeśli nie dziś, nie jutro, nie w tym roku, to za lat dziesięć.« Z tak otwartego przyznania się do niemożności utrzymania przez Moskwę Polaków w karbach posłuszeństwa, przychodzi dziennik moskiewski do wniosku, iż jedynie radykalnym jest wywiezienie wszystkich Polaków na Sybir! Zdaje się, że Wiadomości są najwierniejszym organem Moskwy i najszczerzej myśli jej i zamiary pacyfikacyjne objawiają.

Warszawa, 20. Listopada. — Rozkazy moskiewskie do wojsk w Królestwie Polskiem z dnia 24. Października (5. Listopada) 1863 r. Przez najwyższy rozkaz z dnia 19. bm., wskutek prośby Mojej, uwolniony zostałem od obowiązków namiestnika JC Mości i głównodowodzącego wojskami w Królestwie Polskiem.

Nieprzerwany szereg zwycięstw otrzymanych przez was nad powstańcami polskimi, okrył nową chwałą oręż rosyjski i znowu dowiódł, że wojsko rosyjskie w zupełności pojmując świętość swego obowiązku, zawsze gotowe jest poświęcić się dla dobra drogiej ojczyzny.

Pogardzając wszelkimi przeszkodami i poddając się z godnym zaparciem siebie możliwym stratom, waleczne wojska, zwróciły na siebie najwyższą uwagę ubóstwianego przez nas Cesarza. Mnie przypadł szczęśliwy udział świadczenia o sławnej służbie waszej cesarzowi i ojczyźnie.

Tęskno Mi rozstawać się z walecznymi Memi towarzyszami, którzy byli dla mnie drugą rodziną i prawdziwą pociechą i ulgą wśród trudów i prób.

Wszystkim naczelnikom oddziałów, jenerał, sztab i oberoficerom, a także niższym stopniom, wynurzam Moje serdeczne i szczerze podziękowanie za stałe przywiązanie i sławną służbę cesarzowi i ojczyźnie.

Myśli i życzenia Moje będą wam towarzyszyć przy nowych czynach waleczności, któremi odznaczycie się pod dowództwem nowego waszego zasłużonego zwierzchnika.

Na oryginalne podpisano: Jeneraładjutant Konstanty. D. Pow.

— Z dnia 5. (17.) Listopada 1863 r. JC W. W. Ks. Konstanty Miłkołajewicz raczył nadesłać mi rozkaz, wydany w Orjandzie dn. 24. z. m. (v. s.) przy następującym, wielce łaskawym liście:

Przesyłając przy niniejszym kopję z najmiłościwszego reskryptu, wydanego na imię Moje, — proszę pana hrabiego przyjąć wyrażenie Mojej serdecznej wdzięczności za stałe prace przy wielolicznych zawikłanych zatrudnieniach w charakterze pomocnika Mego i za ustawiczną gotowość służenia Mi Waszemi mądrymi radami.

Proszę Pana Hrabiego o ogłoszenie załączającego się przy niniejszem rozkazu do wojsk w Królestwie Polskiem.

Ogłaszając tak drogie dla mnie wyrażenie JC Wys., polecam rozkazy te przeczytać we wszystkich kompaniach, szwadronach i bateriach. (podp.) głównodowodzący jeneraładjutant hr. Berg. D. Pow.

— Syn nauczyciela muzyki Józef Piotrowski według odbytego nad nim polowego sądu wojennego okazał się winnym; a) przemieszkivania w m. Warszawie i innych miejscach Królestwa Polskiego pod zmyślonemi nazwiskami i fałszywemi paszportami; i b) należenia do buntowniczej organizacji, znanej pod nazwą rządu narodowego, gdzie zajmował miejsce organizatora m. Warszawy, miał oddzielną pieczęć¹⁾, którą przykładał do wszystkich swych rozporządzeń dążących do rozwinięcia i podtrzymania buntu, a szczególnie zajmował się werbowaniem w Warszawie różnych osób do band buntowniczych, dla czego układał listy tych osób zdolnych do noszenia broni, od 18tu do 45ciu lat wieku.

¹⁾ Pieczęć ta była zachowana u pańien Zofii i Celiny Waszkowskich — takowe wysłane zostały do cesarstwa.

Za te przestępstwa Piotrowski na zasadzie art. 96., 175., 196. i 605. I. ks. wojenno karnej ustawy i art. 10., 283. i 360. kodeksu kar głównych i poprawczych, skazany został, po zbawieniu wszystkich praw stanu, na karę śmierci przez powieszenie.

Kara ta będzie wykonana jutro d. 21. Listopada o godz. 10. z rana na sztoku warszawskiej aleksandrowskiej cytadeli. Dz. Pow.

Wiadomości moskiewskie z prowincji.

Z gubernii radomskiej. Naczelnik wojenny Olkuszko-Miechowski oddział doniósł, że wysłane przezeń dla wytropienia powstańców, 2. i 4. kompanie 7. batalionu strzelców, w marszu na Żarnów i Szczekociny, w dniu 24. Października nie dochodząc do wsi Kuźnicy dopędziły bandę, liczącą 150 ludzi, którą na głowę rozbiły. W zabitych 50, ranionych 5, jeńców 10. Zdobyto 33 stułców, dwie parokonne bryczki. Ze strony wojska lekko raniony 1 strzelec.

Z gubernii warszawskiej. W nrze 257. Dz. Pow. z dnia 10. Listopada wspominaliśmy o napadzie na m. Grodzisk, uczynionym przez bandę Gąsowskiego. Napad ten był szybko odparty przez zabrane w skutek alarmu konsystujące w Grodzisku 11. kompanię moskiewskiego pułku grenadyerów i secinę dońskiego nr 14. pułku. Oświecie dowódca kompanii sztab-skapitan Dremern z 130 ludźmi piechoty i 65 kozakami wyruszył celem ścigania bandy i napadł na nią przy wsi Młochowie. W zasługę skutkiem tego utarczce i w czasie pogoni, powstańcy stracili 20 ludzi w zabitych i ranionych, oraz 4 jeńców, nadto zabrano 4 karabiny, 2 pałasze, 1 pistolet i inne rekwizyty.

Z Młochowa oddział sztab-skapitana Dremerna powrócił w nocy do stacyi Grodziska, tymczasem banda na nowo sformowawszy się napadła w tymże dniu na secinę kozaków dońskich 2. pułku nr. 39. pod dowództwem wojskowego starszyny Krasnowa, w bliskości Starej wsi, który odparkłszy napad, pędził powstańców trzy wiorsty. Niprzyjacieli w potyczce tej stracił w zabitych 30 i 3 jeńców; kozacy zdobyli 8 koni, 5 pałaszy, 4 karabiny i 4 pistolety.

Po otrzymaniu w Warszawie o tem doniesienia, natychmiast byli wysłani w pomoc wojskowemu starszynie Krasnowowi do m. Nadarzyna najprzód secina kozaków dońskich pułku nr. 39., a potem dwa szwadrony ułanów i huzarów gwardji pod dowództwem pułkownika Leonowa.

Po przybyciu swej seciny, wojskowy starszyna Krasnow posunął się w trop za bandą i przybył w nocy do wsi Łoś, gdzie zanocował. O świcie 2. Listopada ścigał powstańców przez Prażmów, Pieczysk, Chinowską wolę, Żelazną i Ostrołękę; nakoniec pod wieczór kozacy dopędzili i zaatakowali bandę pod m. Magnuszewem, z kąd pędzili ją do Cychrowskiej woli. Przy samym końcu bitwy przybył wysłany od pułkownika Leonowa porucznik Zejmern z patrolem 10 ludzi huzarów i ułanów, którzy w dniu tym przebiegli do 80 wiorst.

Powstańcy mając zupełnie pomęczone konie, ponieśli bardzo znaczną stratę jak w zabitych tak i ranionych. W ręce wojska dostało się 4 jeńców, 13 koni, 5 karabinów, 7 pistoletów i 4 pałasze.

Nazajutrz kozacy połączyli się w m. Warce z oddziałem pułkownika Leonowa. Wysłane w różne strony patrole dały znać, że część rozbitej bandy przeprawiła się w tejże nocy na prawy brzeg Wisły.

Z Radzyna. Szlachcic Zabielski zabójca podoficera z pułku Kostromskiego Maksymowa w skutku wyroku sądu wojennego powieszony został w dniu 6. Listopada.

Z Nowogorodziewska. Z rozkazu JW. namiestnika w Królestwie Polskiem, dowódca bandy powstańczej Orlik, w celu wykonania na nim wyroku śmierci, wysłany został z Nowogorodziewska do Przasnysza.

Z Łomży. W d. 7. Listop. żandarmi wieszający Trzeński i Dominik w skutek wyroku sądu wojennego powieszeni zostali.

Z Łęczycy. Zbrodzień stanu Franciszek Owczarek w skutek wyroku sądu wojennego w dn. 9. Listopada powieszony został.

Z Chorzele. W dniu 10. Października około godziny 5. po południu, powstańcy w liczbie około trzydziestu uzbrojeni w strzelby, pałasze i pistolety, konno przejeżdżając przez miasto Chorzele, zabrali z miejscowego urzędu skarbowego następujące przedmioty defraudacyjne, a mianowicie: 1) cygar funtów 56; 2) tytoniu w rolkach funtów 25; 3) tabaki tartej funtów 24½; i na to pokwitowanie udzielili. »Zabrałem dla wojsk narodowych wszelkie cygara i tabakę z urzędu skarbowego Chorzele, mianowicie cygar pudełek 13 po 250 sztuk, rurkowej rolę jedną i tabaki tartej, na co niniejszy kwit wydaję. Chorzele 10./10. 63. A. Krotow.«

Z Radomskiego. Dnia 25. Października o godzinie 4. rano, czterech zbrojnych ludzi z bandy powstańców w m. Busku znajdującej się, przybyło do dworu wsi Nadole i zabrało parę koni z wozem i owsa korzec jeden.

Z Łęczyskiego. Dnia 25. Października po skończonem nabożeństwie, wskutek wszczętej przez Bogumiła i Wiktora braci Gustowskich wyrobników z wsi Dąbrowa bójki z owczarkiem z imienia i nazwiska nie wiadomym, z wsi Koźmina powiatu konińskiego po pokaleczeniu się kijami i batami po głowie na cmentarzu i kruchcie, i pokrwawieniu tych miejsc, tenże kościół parafialny położony w gminie Chełmno, dekanacie kaliskim, dyecezyi włocławskiej, przez ks. Ostrowskiego proboszcza w dniu 26. Października zamkniętym został, do dalszego rozporządzenia władzy duchownej.

Z Opatowskiego. W dniu 27. Października, oddział konnych powstańców pod dowództwem Czachowskiego, przybył do miasta Solca i przyaresztowawszy burmistrza uprowadził go do wsi Raj, z kąd następnie udał się w niewiadomą okolicę.

W dniu 28. Października przechodzący przez m. Lipsko oddział konnych powstańców pod dowództwem Czachowskiego, przyaresztował miejscowego burmistrza i uprowadził go z sobą ku wsi Czerwonej gdzie znajdowało się kilka kompanii piechoty powstańczej, — po wyruszeniu których na drugi dzień burmistrz uwolniony został. D. Pow.

Z Lubelskiego, 14. Listop. — Do niustannych gwałtów i barbarzyństw moskiewskich przybywa nowy, a zapewne nie ostatni. Dnia 12 b. m. nocował oddziałek polskich konnych strzelców we wsi Ciotuszy między Tomaszowem a Józefowem. Moskale rano o 5ej nadciągnęli nagle z Tomaszowa, a otoczywszy dwór, zamordowali rządzącego, dwóch parobków, dwie kobiety i kilku powstańców. Dom mieszkalny zniszczyli zupełnie, meble i wszelkie sprzęty potłukli, zapasy okowity wytoczyli. Zabrali kilku jeńców i 20 koni. Jeden ze strzelców konnych nocujący w domu położył trupem kozaka i ułana, a korzystając z ciemności nocy uszedł szczęśliwie. Równie udało się szczęśliwie uciec tym strzelcom, którzy nocowali we włoŹni. Oddziałek ten był pod dowództwem Swidzińskiego i Ottona. Niebaczność, zaniedbanie wszelkich środków przeczności i przepisów wojskowych co do noclegów i służby w polu, było powodem klęski tej i wymordowania ludzi u których oddziałek ten nocował.

Twierdzą, że 12 t. m. przyszedł rozkaz z Lublina od tamecznego prokonsula moskiewskiego do wojsk moskiewskich w Janowie stojących, aby każdy dwór, w którym powstańcom pomoc daną będzie, niszczyć a ludzi należących do takiego dworu, bez wyjątku aresztować.

Z Lubelskiego, 15. Listopada. — Dnia 4 b. m. zaszła pod Bojanówką utarczka. Z naszej strony walczyła tam głównie jazda oddziału pułk. Wierzbickiego. Oddział strzelców naszych rozstrzygnął potyczkę na naszą stronę. Moskale padło kilkunastu; lecz poległo także naszych kilkunastu a między poległymi są powszechnie żałowani waleczny kapitan M. i oficer Finke.

Dnia 9 b. m. oddziały nowe: Szydłowskiego i Lennieckiego odniosły świetne zwycięstwo pod Serokomlą w podlaskiem. Zniosły bowiem do szczytu 3 rotę piechoty, zabrały dwie armaty i kilka tysięcy rubli. Niektóre oddziały nasze przeszły z lubelskiego za Bug, kilka poruszyło się w podlaskie. Moskale ciąglemi marszami i alarmowaniami są nadzwyczaj strudzeni i zdemoralizowani, w Szczepieszynie dnia 11 b. m., na jarmarku, oddział naszych strzelców konnych zwerbował 80 ochotników, a uzbroiwszy ich wyruszył w dalszą drogę, dla połączenia się z oddziałem. Emanów dowiedziawszy się o tem, wysłał za nimi w poгон sotnię kozaków, która jednak bez skutku się wróciła.

Z polecenia naczelnika sił zbrojnych województwa lubelskiego, żandarmerya narodowa zwinięta i do oddziałów wcielona została.

Major Bussów z 5ma rotami piechoty ciągnie ponadgranicę galicyjską dla egzekwowania podatków. Cz.

Francya.

Paryż, 21. Listopada. — Przeciw Renanowi, autorowi »Życie Jezusa« wystąpił sam cesarz Napoleon i to w liście napisanym do biskupa z Arras ks. Parisis, który cesarzowi przesłał książkę przez siebie napisaną pod tytułem: »Jezus Chrystus jest Bogiem.« List cesarski oddrukował le Monde osnowy następującej:

Księżu Biskupie! Byłeś tyle łaskaw przesłać mi pismo, któreś wydał na zwalczenie niedawno wyszłego dzieła, które dąży do obudzenia powątpiewań o głównej zasadzie naszej religii. Z przyjemnością widzę cię biorącego udział w obronie wiary i wynurzam ci za to moje szczere życzenie szczęścia. Wskutek tego księżu biskupie proszę Boga, aby cię miał w swojej świętej opiece.

Dan na zamku w Compiègne, 14. Listopada 1863. Napoleon.

— Ponieważ Renan narobił wiele wrzawy swem dziełem antychrześcijańskim, przeto nie odrzeczy będzie tu podać niektóre szczegóły jego życia dotyczące. Ernest Renan urodził się 27. Lutego 1823 roku w prawowiernej Bretanii, w Treguier. Przybył do Paryża lat 16 licząc i wstąpił do seminarium mniejszego, nad którym był przełożony ksiądz Dripanloup, terazniejszy biskup orleański, aby się poświęcić teologii. W r. 1842 wstąpił do seminarium św. Sulpicyusza, w r. 1845 opuścił stan duchowny i poświęcał się językom wschodnim i filozoficznemu studyum. Dwie jego rozprawy instytut ukoronował. W r. 1848 rozpoczął wydawanie czasopisma: »La liberté de penser«, w którym między innymi ogłosił rozprawę o początku języków. Po powrocie z podróży do Włoch odbytej w celach naukowych, został umieszczony przy cesarskiej bibliotece i na tej posadzie ukończył swe dzieła o Averve i o językach senickich. Został członkiem akademii napisów w r. 1856 i w r. 1860 pojechał z polecenia rządu do Syrii i Palestyny. Za powrotem objął profesurę przy College de France, ale był zagnany zawiesić zaledwie rozpoczęte prelekcje. W tym czasie rozpoczął dzieło: »Życie Jezusa«, którego główną jest wartością piękne opisanie Palestyny.

— Memorial diplomatique powiada że pospiech, z jakim kurya rzymska przyjęła propozycję kongresową, jest faktem który zasługuje na wzmiankę, bo jest najświetniejszym uczczeniem cesarskiego programu. Król wirtenberski był najpierwszym z monarchów, który przyrzekł przybyć do Paryża. Po nim przyrzekł król saski.

— La France powiada, że wielu monarchów przyjęło zaproszenie i w skutek tego kongres się odbędzie, choćby jeden lub dwóch nie przybyło.

— Podobno przybył tu generał rosyjski z listem cara Aleksandra. Co zawiera, niewiadomo. Sultan i król duński pospieszyli z przychylnymi odpowiedziami na cesarskie zaproszenia.

Austria.

Wiedeń, 18 Listopada. — Wszystkie dzisiejsze dzienniki rozbiegają przedmiot dyskusji na wczorajszym posiedzeniu izby niższej rady państwa, z małym wyjątkiem przyznają odpowiedzi ministra stanu ton cierpki i stanowczy i jemu po większej części przypisują, iż deputowani polscy musieli wystąpić z jaskrawym opisem położenia swego kraju. Że nie było to z góry przygotowanym, dowodziła to mowa p. Dietla, której wszyscy przyznają umiarkowanie. Mylą się zatem te dzienniki, że działa były nabite, musiały więc wystrzelić, a nawet lepiej, iż maska spadła. Być może, jak twierdzi z organów prasy, iż widać było po ministrze

stanu, że chciał naraz wypowiedzieć, co miał na sercu, ale że deputowani nasi nie potrzebowali tego wypowiadać, bo już w memoryale opisali stan Galicyi. Jeżeli takie jest przekonanie ministra, jakie wypowiedział, to w każdym razie nie potrzebował on zrzucić maski, bo jej nie nosił, podobnie jak nie nosili jej deputowani nasi. Maskę nosiła tylko polityka rządowa, albowiem była dwulicowa. Oto jedyny prawdziwy sposób zapatrywania się głębiej na stosunki w Galicyi, na stan tego kraju, oto jedyny sprawiedliwy sposób oceniania wczorajszej dyskusji.

Jeden z dzienników chcąc się głębiej zapatrywać, powiada, a drugi za nim powtarza, że rząd powinien mieć odwagę albo zaprowadzić stan obłężenia, albo utrzymać stan prawny, ale nie może i nie powinien w pośredku zostawać. To właśnie jest powierzchowny sąd o rzeczy. Nie chodzi wcale o stan obłężenia, bo on nie zmieni bynajmniej stanu rzeczy w Galicyi. Gdyby rozstrzelano tych, których dziś więżą, czyż dla tego stan byłby normalnym? czy dla tego ustałoby powstanie w Królestwie? Zresztą tu idzie bardziej jeszcze o zasady ludzkości, aniżeli o ustawy, a ludzkość przecie może nie być i ze stanem obłężenia wykluczoną. Stanu zaś ściśle prawnego rząd nie może utrzymać w Galicyi, jeżeli swego systemu w polityce nie zmieni. Nie trzeba mu więc odwagi, aby zaprowadzić stan obłężenia lub trzymać się ustaw, ale potrzeba tylko decyzji, aby porzucić politykę dwuznaczną, i stanowczo oświadczyć się za Rosyą lub za sprawą polską.

Nieraz już była sposobność, i nieomieszkaliście nigdy wskazywać, że rząd Galicyi jest odbiciem tej polityki wahającej się i niepewnej, a postępowanie władz było całkiem odpowiednie tej polityce, która noty wspólnie z Zachodem wysłała do Petersburga, a wspomaganie powstania przeciw Rosyi uważa za przekroczenie w Austrii i jako takowe sądzi i karze. Po raz pierwszy atoli usłyszała izba z ust ministra stanu, że uważa udział w tej pomocy za rewolucyą i przypisuje jej dążności wymierzone przeciw rządowi austriackiemu. Na to jednakowoż ani pan minister stanu, ani p. minister policyi dowodów nie złożyli. Lecz jakkolwiekbyś, twierdzenie to o »rewolucyi w Galicyi« może mieć doniosłość w polityce zagranicznej, i trudno będzie pogodzić je z prawdziwym a przez rząd w układach dyplomatycznych dotąd używanym twierdzeniem, że ruch w Galicyi odnosi się jedynie do powstania w Królestwie przeciw Rosyi, jak tego dowodem postawienie znanych sześciu punktów przez Austryą, mających na celu sprowadzić polskich poddanych Rosyi do tego stanu prawnego, jakiego używają poddani Austrii w Galicyi. Rosya mogłaby, i zapewne niezaniebda korzystać z owego niespodziewanego wczorajszego wyznania w izbie, bo przecież nie można go brać jeszcze za symptomat oddalania się polityki austriackiej od Zachodu a zbliżania się do Rosyi.

— Z Wenecyi donoszą do Augsburg. Allg. Ztg i to z pewnego źródła, że arcyks. Ferdynand Maksymilian z końcem tego roku złoży urząd naczelnika marynarki, a już za kilka tygodni osobiście pożegna się z marynarką. Zapewniają także tego weneckiego korespondenta, że parowiec wojenny »Elżbieta« odwieść ma arcyksięcia do Meksyku, prócz tego statki »Schwarzenberg« i »Fryderyk« towarzyszyć mają arcyksięciu. Po ustąpieniu arcyksięcia posada naczelnika marynarki prawdopodobnie nie będzie obsadzona; za to pomnożona będzie centralna kancelarya cesarza o osobny wydział marynarki wojennej, tak, że de facto cesarz jako naczelnik siły zbrojnej będzie zarazem i naczelnikiem marynarki.

— Rozeszła się pogłoska, że dni urzędowania ministra Heina są policzone tak, że nawet terazniejsze jego czynności mają być tylko prowizorycznymi. Powodem do tego mają być jakieś nieporozumienia i właściwie zdanie o Galicyi ministra sprawiedliwości, które wyszły na jaw na radzie ministeryalnej pod przewodnictwem cesarza odbytej. Bliższe szczegóły nieznane, gdyż dopiero wczoraj rano mówiono o tem, jako o pogłosce w kołach poselskich. Pogłoski o ustąpieniu pana Plenera uciły.

W. ks. Konstanty jutro lub pojutrze przybędzie do Wiednia. Cz.

Galicya.

Kraków, 20. Listopada. — Most murowany pod kolej żelazną w miejsce drewnianego na Starej Wiśle i ponad ulicą Wielopole jest już prawie wykończony, bo tylko brakuje mu pomostu i szyn. Leży on na pięciu łukach szeroko rozpiętych z cegły wysklepionych, a które spoczywają na kamiennych słupach. Na wniośnię rozpocznie się budowa mostu dalszego pod tąż kolej na właściwej Wiśle, gdyż i tam most drewniany jest tylko tymczasowy.

Włochy.

Wedle urzędowej turyńskiej gazety, flota włoska, nad którą król Wiktor Emanuel odbył przegląd pod Neapolem składała się z 26 okrętów z 500 armatami i 6800 majtkami. Parowe maszyny na niej miały siłę 7000 koni.

Kronika miejscowa.

Poznań, 24. Listopada. — Odbieramy smutną wiadomość. W dniu 22. Listopada po południu zmarł w Małych Sokolnikach pod Szamotulami śp. Jarochoński, dyrektor dawniejszy ziemstwa kredytowego prowincjonalnego W. Ks. Poznańskiego.

— Od dnia wczorajszego znów tu wychodzi Ost. Ztg, wskutek cofnięcia prawa prasowego z dnia 1. Czerwca r. b., na mocy którego wychodzenie jej było zakazane przez król. regencyą poznańską.

— Po odbytej u radcy miejskiego pana Aua rewizyi, aresztowano syna jego p. Juliusza Aua i osadzono jak się zdaje w fortecy.

— Staats Anz. zamieścił list gończy za byłym francuskim kapralem Izydorem Bloclet, podejrzanym o zabicie dziedzica Białkowskiego w Pierzchnie pchnięciem pałasza. (Opowiadają, że rzeczony Francuz fechtował się z p. Białkowskim na pałasze i ostatni miał wpaść na ostrze pałasza, które doszło w prawym boku do wątroby.)

— C. S., a za nią Posener Ztg. pisze, że władze wojskowe tu-
tejsze zwracają szczególniejszą uwagę na szerzący się tyfus pomiędzy
wojskiem nad granicą polską rozłożonem i za nadejściem o tem pier-
wszych wiadomości, wydano odpowiednie rozporządzenia, aby zapobiedz
dalszemu szerzeniu się tej niebezpiecznej choroby, zanim nabierze roz-
miarów niepokojących. Nakazano żołnierzom udzielać dodatki do żołdu,
dla nabywania lepszej żywności i tak np. dostają z rana ciepłe zupy.
Z rozrzuconych kwater, gdzie się tyfus pokazał, ściągnięto oddziały na
dogodniejsze garnizony i zastąpiono je świeżem wojskiem z wewnątrz wy-
slanem.

— Na mocy najwyższego rozporządzenia z d. 7. Listopada 1863 r.
będą przyjmowani do trenowych batalionów rocznie po czterech jedno-
rocznych ochotników.

Pleszew, 17. Listopada. — Do Posn. Ztg donoszą ztąd, że wczoraj
stawał przed komisją tutejszego sądu parobek Mateusz Łuczak
z Orli oskarżony na mocy §§. 91 i 89 prawa karnego o buntownictwo;
skazano go na 6 miesięcy więzienia i zapłacenie kosztów procesu. Obża-
łowany zeznał sam, pisze korespondent, iż w Czerwcu rb. walczył w Kró-
lestwie Polskiem przeciw cesarsko-rosyjskim wojskom, przez co winnym
się stał zarzuconego przestępstwa. Prezydujący motywując wyrok obja-
śniał, dla czego sąd na zapatrywanie się prawnicze, iż popełnione za
granicą występki polityczne są według praw pruskich bezkarne, nie
mógł się zgodzić, i nadmieniał, że z zestawienia nru 2 i 3 § 4. prawa kar-
nego co najwięcej wywieść można, iż zdrada stanu, obraza majestatu
i zbrodnie mennicze, jeżeli za granicą popełnione, według praw tutejszych,
pozostać winny bezkarnymi, ale nie można ztąd wywieść logicznie, iż tę
zasadę prawniczą i do politycznych przestępstw stosować należy.

Rozmaite wiadomości.

— Dzienniki urzędowe ogłaszają opis mordercy radcy Kuczyńskiego
zabitego w dniu 28. z. m. we Lwowie. Liczył on lat od 24 do 25, wysoki,
silnie zbudowany lubo nie otyły, cery zdrowej, rumianej, postawy ujm-
jącej, włosów ciemnych krótko przyciętych, wosa rudawego, bez innego
zarostu na twarzy. Ubrany był w krótki sukieny surdut ciemnobury
z kołnierzem aksamitnym, spodnie piaskowe z bristolu, czapkę okrągłą
równą, czarne buty juchtowe. Narzędzie zabójcze jest tak opisane: zwy-
kły kordelas, z brzeszczotem $8\frac{1}{4}$ cali długim, 13 linii szerokim u osady,
od środka ku końcowi zwyżającym się i obosiecznym, największa jego
grubość wynosi $2\frac{1}{2}$ linii. Na nożu tym znak fabryczny »Frodia J. R.«
tudzież napis: »Silver Steel.« Rękojeść 5 cali długa z sarniej nóżki pod-
kutej metalową blaszką w formie serca. Między rękojeścią a brzeszczotem
jest krzywy okrągły żelazny wstrzymywacz. Pochwa na brzeszczot
tekturowa skórą obciągnięta, a na niej przyklejony znaczek kupiecki
z niebieską obwódką i napisem: »O. U. U. A. 5«.

Przy ukończeniu Gazety doszła nas następująca depesza:

Darmsztad, 24. Listopada. — Izba deputowanych postano-
wiła dziś jednogłośnie prosić rządu, aby przez uznanie księcia Au-
gustenburga jako księcia Szlezwigu i Holsztynu utrzymać prawo

i całość Niemiec i wynurzyć ochoczość izby w popieraniu rządu
wszystkimi środkami ku utrzymaniu tego prawa.

Przybyli do Poznania dnia 23. listopada.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Heyne z Altenburga, Schmidt z Oschatzu, Gostorf
z Paderbornu, Kukiewicz z Kościana, Martins, Devrient i Bab z Berlina, Woetzel
z Lipska, Stamler z Szczecina, Müller z Hanoweru.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: bar. v. Kleist z Langen, prob. Schnibbe z Torunia, Beh-
rens z Ahlfeldu, Bomet z Hauau, Buch z Lipska, Subke z Wrocławia, Meier ze
Stargardu, Hinzenberg z Stolpa, Braun z Hamburga, Brasch z Berlina, Jahns
z Giessen, Noavelle z Wierzeji, Jakobi z Trzcianki, Schulz z Tarnowa.
HOTEL DU NORD: Brzeski z Trzebowa, Molwik z Rydzyny, Rawak z Wschowy.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: hr. Potworowski z Przysiek niemiecki, hr. Krasieński
z Polski, Zakrzewski z Wyszek, Bitter z Klaene, Schoeneberg z Leszna, Harst
z Lignicy.
HOTEL PARYSKI: Horwitz z Berlina, Kadzidłowski z Sremu, Koperski z Romienek,
Rzędzowski z Gwiazdowa.
HOTEL BERLINSKI: Genorovius z Miłaszynka, Gaffke z Grójca, prob. Wyderkowski
z Samokłęcka, Guttmann z Wielenia, Weber i Frentzki z Wrocławia, Mirels z Wrześni.
POD CZARNYM ORŁEM: prob. Pawłowski z Czeradza, Schmidt z Charzawa.
SELIGA OBERZA: Janke, Schoepfer, Pinn, Quartiermeister i Lewin z Grodziska, Fürst
z Smigla, Małeck i Krenz z Buku.
KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Kosmowski z Dominowa, Pincus z Zielonogóry, Russak
z Bydgoszczy, Russak z Kościana, Bernstein z Srody, Reimann z Gniezna, Lippmann
z Wronek, Walski z Pyzdr, Kuttner, Zabiński i Türk z Wrześni, Hoese z Lwówka,
Bergas i Ephraim z Grodziska, Paech z Międzyrzecza.
POD ŻŁOTYM ORŁEM: Unger, Kaphan, Cohn, Wolff, Baruch i Baerwald z Srody, Po-
sner i Fraenkel z Zerkowa, Karin i Stock z Zielonogóry, Hirschberg z Wrześni, Hor-
witz, Schirmer, Rachwalski i Nitschke z Gminy, Kempner z Sremu, Kantorowicz
z Książa.
HOTEL EICHBORNA: Senf z Brodnicy, Tenn z Rybna w., Glass z Grodziska, Mendel-
sohn z Pily, Mendelsohn z Berlina.
EICHENER BORN: Baer z Żnina, Paschle i Joruchem z Gniezna, Sumierski z Młatego.
POD TRZEMA LILIAM: Gerbersdorff z Rogoźna, Loos z Pogorzeli.

Z dnia 24. Listopada.

BAZAR: ordynat hrabia Węsierski z Wróblewa, hr. Żółtowski z Jarogniewic, Stabrowski
z Mościewa, Niegolewski z Włoszyców, Krzyński z Polski, hr. Skórzewska z Je-
zior m., Rekowska z Koszut.
BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Tuma z Wrocławia, Klein z Witemberga, Gajewski z Wol-
szyna, Habermann z Topoli, Piotrkowski z Łabiszyna, Siehel z Wrocławia, Grün-
berg z Szczecina.
HOTEL DU NORD: Dr. Korsack z Swidnicy, Cappelli z Florencji, Kliki z Polski, Krzy-
mowski z Zagrodzie.
STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Penther z Kargowy, Borchard z Szamotuł, Neymann
i Laszczewski z Grabowa, Topiński z Popowka, Rutkowski z Podlesia, hr. Łubieńska
z Polski.
MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Neumann, Friedensohn, Devrient i Schüler z Berlina,
Gobbers z Crefeldu, Friedländer z Wrocławia, Jahn z Lipska, Palm z Otusza, Müller
z Althammer, Schulz z Kluczewa, Laube z Góry, Martini z Grodziska.
HOTEL PARYSKI: Gąsiorowski ze Zberek, Lichtwald z Bednar, Siemiątkowski z Miło-
sławia, Prądzyński z Mącznik, Słomowski z Berlina.
HOTEL BERLINSKI: Dr. Michelsen i Kirschner z Rogoźna, prob. Grabowski z Pota-
rzynia.
POD CZARNYM ORŁEM: Wrzesiński z Krotoszyna, Kochanowski z Budziejewa, Golcz
z Bartodzie, Sulikowski z Drożynia, Raczyński z Biernatek, Stranz z Gniezna.
HOTEL EICHBORNA: Mendelsohn z Berlina, Mendelsohn z Hohensteinu.
EICHENER BORN: Pyritz z Klecka, Nathan i Michael z Miłosławia, Silberberg z Ino-
wrocławia, Lipschitz i Klotz z Konina.
W MIESZKANIU PRYWATNEM: Radkiewicz z Brzyżna, Berlinska ul. nr. 28; Waso-
wi z Zbowa, Jaraczewski z Mięczychodu i Moszyński z Gniezna, St. Marcini
nr. 19.

Co tylko opuścił prasę:

KALENDARZ POLSKI I GOSPODARSKI

dla
Wielkiego Xięstwa Poznańskiego
na rok Pański 1864.
z 7 drzeworytami.

Tuzin 2 Tal. 25 Sgr., pojedynczo 10 Sgr.
Poznań, w Październiku 1863.

W. Decker i Spółka.

Księgarnia N. Kamieńskiego i Spółki w Pozna-
niu (Bazar) poleca: Dwie swoje **Czytelnie**
polską i francuską, zaopatrzone
w najnowsze dzieła; tudzież bibliotekę polską
Turowskiego. — Katalogi mogą być
udzielone.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

Królewski Sąd powiatowy w Rogoźnie,
Wydział I.

Folwark **Hutta pusta** do wdowy i spad-
kobierców **Jerzego Mallow** należący,
oszacowany na 6371 Tal. 11 Sgr. 8 Fen. wedle
taksy mogącej być przejranej wraz z wykazem
hipotecznym i warunkami w Registraturze, ma
być dnia 11. Kwietnia 1864. przed południem
o godzinie 11ej w miejscu zwykłym posiedzeń
sądowych sprzedana.

Wierzyciele, żądający zaspokojenia swego ze
szacunku kupna co do wierzytelności niewyka-
zujących się z księgi hipotecznej, winni takową
podać do Sądu subhastacyjnego.

Wszyscy nieznanomi pretendenci realni powo-
łują się niniejszem, ażeby się pod zagrożeniem
prekluzji najpóźniej w terminie powyższym
zgłosili.

Rogoźno, dnia 22. Lipca 1863.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 23. Listopada 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) cicho. Na Li-
stopad $30\frac{1}{3}$ list. $\frac{1}{4}$ pien., na Listopad Gru-
dzień $30\frac{1}{3}$ list. $\frac{1}{4}$ pien., na Grudzień Styczeń
 $30\frac{1}{2}$ list. $\frac{1}{3}$ pien., na Styczeń Luty 31 list.
 $30\frac{3}{4}$ pien., na Luty Marzec $31\frac{1}{2}$ list. $\frac{1}{3}$ pien.,
na wiosnę $32\frac{1}{3}$ pien. i list.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa)
trzyma się w cenie. Wypowiedziano 36,000
kwart. Na Listopad $13\frac{5}{12}$ list. $\frac{3}{8}$ pien., na
Grudzień $13\frac{5}{12}$ list. i pien., na Styczeń $13\frac{1}{2}$
list. $\frac{1}{24}$ pien., na Luty $13\frac{7}{12}$ list. $\frac{1}{24}$ pien.,
na Marzec $13\frac{3}{4}$ pien. i list., na Kwiecień $13\frac{1}{12}$
list. $\frac{1}{8}$ pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 23. Listopada.

Pszenica 50—60 tal.

Zyto na Listopad, Listopad Grudzień i Gru-
dzień Styczeń $36\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ tal., na wiosnę
 $37\frac{3}{4}$ — $38\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$ tal.

Jęczmień wielki i mały 31—34 tal.

Groch do gotowania 38—48 tal.

Groch na pastwę 38—48 tal.

Rzep zimowy 84—86 tal.

Rzepik zimowy 82—84 tal.

Oljérzepiowy na Listopad $12\frac{1}{12}$ —12 tal., na
Listopad Grudzień $11\frac{1}{4}$ tal., na Kwiecień Maj
 $11\frac{1}{16}$ — $\frac{1}{2}$ tal.

Olj lniany $14\frac{1}{2}$ tal.

Okowita na Listopad i Listopad Grudzień
 $14\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$ tal., na Grudzień Styczeń $14\frac{3}{8}$ — $\frac{1}{2}$
tal., na Kwiecień Maj $15\frac{1}{4}$ tal., na Maj
Czerwiec $15\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 23. Listopada 1863.	Sto- pa pCt.	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zną.
Pożyczka rządowa dobrowolna . . .	$4\frac{1}{2}$	—	98 $\frac{1}{2}$
„ z roku 1859	$4\frac{1}{2}$	—	102
„ z roku 1856	$4\frac{1}{2}$	—	98 $\frac{1}{2}$
„ z roku 1853	4	—	95
Oblig. długu skarbowego	$3\frac{1}{2}$	—	87
dito Marchii Elektoralnej i Nowej .	$3\frac{1}{2}$	—	86 $\frac{1}{2}$
dito miasta Berlina	$4\frac{1}{2}$	98 $\frac{1}{2}$	—
dito „	$3\frac{1}{2}$	—	83
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	$3\frac{1}{2}$	—	86 $\frac{1}{2}$
dito „	4	98 $\frac{1}{4}$	—
dito Pruss Wschodnich	$3\frac{1}{2}$	—	81
dito Pomorskie	$3\frac{1}{2}$	—	86 $\frac{1}{2}$
dito „	$4\frac{1}{4}$	—	97 $\frac{1}{2}$
dito W. X. Poznańskiego	4	—	—
dito W. X. Poznańskiego	$3\frac{1}{2}$	—	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	90 $\frac{1}{2}$	—
dito Szląskie	$3\frac{1}{2}$	—	89
dito Pruss Zachodnich	$3\frac{1}{2}$	—	82
Bilety rentowe Poznańskie	4	—	91
Obligacje miejskie II. Em. Pozn. . .	4	—	—
Obligacje prowincyjne Poznańskie .	5	—	—
Papiery banku prow. Poznańskiego .	—	—	—
Louisdory	—	—	110 $\frac{1}{8}$
Akcyje kolei żelazn. Starogr. Pozn. .	4	—	97

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunku wiatru w Poznaniu.

Dzień	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
16. Listop.	+ 2,0°	+ 4,5°	28,, 2, 8,,	Zachodni.
17. „	+ 3,0°	+ 3,2°	28,, 2, 7,,	Poł. zach.
18. „	+ 4,2°	+ 5,0°	28,, 3, 5,,	Poł. zach.
19. „	+ 5,0°	+ 5,8°	28,, 4, 8,,	Poł. zach.
20. „	+ 1,2°	+ 6,2°	28,, 3, 5,,	Poł. zach.
21. „	+ 3,0°	+ 4,5°	28,, 2, 4,,	Poł. zach.
22. „	+ 3,3°	+ 5,0°	27,, 11, 8,,	Poł. zach.